

Център Амалипе

Месечен бюлетин

Брой 07-08, 2008

В броя:

[НАБЛЮДАТЕЛ – новините накратко
Определени са функциите на координатора на Десетилетието – 1,2
Расист получава медийна награда - 2
Назначени са здравните медиатори - 2
Държавата ще обезпечи целодневно обучение в средишните училища – 2,3
Единния разходен стандарт ще се увеличи - 3
Заседание на Обществения съвет по ЕДВ в Общ. Дряново - 4
Среща на ОССЕ във Виена – 4, 5, 6
Консултации на Агенцията за основните човешки права - 6

[АКЦЕНТ НА БРОЯ:
Започна изработването на нова Рамкова програма – с. 1,7
Заседанието на НССЕДВ от 23 юли: факти и анализи – с. 8, 9

[КНЕРЕ (У ДОМА)
Представяне на медиен справочник “Ромите в България” – 9, 10
Комуникиране чрез медиите – обучение за ромски НПО – 10
Работна среща за намаляване на безработицата сред ромите в с. Водолей

[УЧИЛИЩЕ
Образователната реформа в България - 11
Образователната интеграция в контекста на местните условия – 11, 12
Доклад на EUMAP - 12
Стъпките оттук нататък – с. 12

WWW.AMALIPE.COM

ПО-ДОБРЕ КЪСНО, ОТКОЛКОТО НИКОГА: ОПРЕДЕЛЕНИ СА ФУНКЦИИТЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ КООРДИНАТОР НА ДЕСЕТИЛЕТИЕТО НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ

С Решение на Министерски съвет от 24 юли Баки Хюсеинов бе определен за Национален координатор на Десетилетието на ромското включване. Решението определя и функциите на Националния координатор: да координира дейностите на институциите на изпълнителната власт по изпълнение на Плана за действие по десетилетието, да гарантира участието на гражданското общество в изпълнението и мониторинга на Плана за действие, да организира мероприятия за

НАБЛЮДАТЕЛ

укрепване на капацитета на помските организации, да направлява процеса на изготвяне на актуализиран План за действие и т.н. Дейността на Националния координатор ще бъде подпомагана от дирекция или звено в Министерство на труда и социалната политика. Решението определя за първи път функциите на Националния координатор на

Продължава на стр.

АКЦЕНТ НА БРОЯ

Започна изработването на нова Рамкова програма за интеграция на ромите

Сформиране на Работна група

На 20 юни Вицепремиера и Председател на НССЕДВ Емел Етем подписа Заповед Р-48 относно изработването на обновената Рамкова програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество. Заповедта създава Междуведомствена работна група с участието на представители на основните институции на изпълнителната власт, ромски НПО, представители на университетите и независими експерти. Предвижда се създаването на работни под-групи по отделните направления на Рамковата програма. Посочено е, че до 31 октомври проектите за Рамкова програма и План за действие за 2009 г. трябва да бъдат разгледани на заседание на Националния съвет за сътрудничество по етническите и демографските въпроси, а до 15 ноември – да бъдат внесени за разглеждане в Министерски съвет.

Продължава на стр.7

ПО-ДОБРЕ КЪСНО, ОТКОЛКОТО НИКОГА: ОПРЕДЕЛЕНИ СА ФУНКЦИИТЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ КООРДИНАТОР НА ДЕСЕТИЛЕТИЕТО НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ

Националният координатор на Десетилетието. То също така слага край на неяснотата относно управлението на инициативата Десетилетие на ромското включване в България, която се появи след освобождаването на Баки Хюсеинов като заместник-министър през май 2008 г.

С Решение на МС от 2006 г. за Национален координатор на Десетилетието бе определен заместник-министър на труда и социалната политика (първоначално Явор Димитров, който впоследствие бе заменен от Баки Хюсеинов), като Решението не определяше функциите на Националния координатор. През май 2008 г. Баки Хюсеинов бе освободен от поста “заместник-министър” поради структурните съкращения в администрацията и бе преназначен като съветник в политическия кабинет на министъра на труда и социалната политика Е. Масларова. Десетки ромски организации протестираха срещу това решение и поискаха запазването на Б. Хюсеинов като зам.-министър и Национален координатор на Десетилетието на ромското включване.

ПО-ДОБРЕ КЪСНО, ДАНО НЕ Е “НИКОГА”: НАЗНАЧЕНИ СА ЗДРАВНИТЕ МЕДИАТОРИ

Над 100 здравните медиатори, за чието назначаване Министерство на финансите отпусна делегиран бюджет през 2008 г. бяха назначени през юни и юли. Медиаторите са обучени по програма ФАР, както и в рамките на други инициативи. Тяхното назначаване трябваше да бъде от януари 2008 г., но бюрократични спънки го забавиха с половин година.

От Асоциацията на ромските здравни медиатори алармираха, че се бави залагането на делегиран бюджет за здравните медиатори през следващата година. Въпреки готовността на Министерство на финансите да продължи тази практика, забавянето от страна на Министерство на здравеопазването може да постави на изпитание преназначаването на работещите здравни медиатори.

ЧЕ И НИЙ СМЕ ДАЛИ НЕЩО НА СВЕТЪТ, И НА ВСИ РАСИСТИ СЛОВО ДА ЧЕТАТ : РАСИСТ ПОЛУЧАВА МЕДИЙНА НАГРАДА, ОБЩЕСТВЕНИЦИ ПРОТЕСТИРАТ

Десетки организации и общественици се включиха в протестна кампания срещу връчването на наградата “Черноризец Храбър” за млад журналист на прочулия се с расистките си и анти-ромски статии Калин Руменов. Те настояват, че ако Съюзът на издателите няма доблестта да отмени решението си и българските институции не се дистанцират от него, ще сезират европейски институции и правозащитни структури.

Калин Руменов се прочу с откровено расистките си статии във в. “Новинар” (напр. “Циганите идът”, “Цигани и говеда” и т.н.). Коалиция от граждански организации внесе в Комисията за етика в печатните медии иск срещу анти-ромските писаници на Руменов още през 2007 г., но искът не бе разгледан по същество. На специална церемония, на която присъстваха и Президента на Република България Г. Първанов, министър-председателя Станишев и други водещи политици на 30 юни 2008 г. Съюзът на издателите присъди на К. Руменов награда “Черноризец Храбър”.

Протестната кампания се ръководи от Секретариат в състав Адела Пеева, Валериу Николае, Ивайло Дичев, Калина Бозева, Кръстьо Кръстев, Лилия Макавеева и Марк Босани. Център «Амалипе» се присъедини към кампанията и работи активно за нейния успех.

ЗА ПРОМЯНА ГОВОРЕШЕ ТИ, НО «ПОНЕЖЕ», «ОБАЧЕ», «ЗАЩОТНО»: ДЪРЖАВАТА ЩЕ ОБЕЗПЕЧИ ЦЕЛОДНЕВНО ОБУЧЕНИЕ В СРЕДИЩНИТЕ УЧИЛИЩА

Промени в Закона за народната просвета, публикувани в Държавен вестник на 30 май обезпечават целодневното обучение и столовото хранене в т.нар. «средищни училища» (т.е. училища, в които се обучават деца от различни населени места). Чрез създаването на нова ал. 4 към чл. 26 от Закона, държавата ще предостави средства извън делегираните бюджети на средищните училища за да могат те да организират занимални и хранене за пътуващите ученици. Най-вероятно тези средства ще бъдат предоставени на общините, като механизмът все още не е ясен. Промяната стартира от септември 2008 г.

ЗА ПРОМЯНА ГОВОРЕШЕ ТИ, НО «ПОНЕЖЕ», «ОБАЧЕ», «ЗАЩОТНО»: ДЪРЖАВАТА ЩЕ ОБЕЗПЕЧИ ЦЕЛОДНЕВНО ОБУЧЕНИЕ В СРЕДИЩНИТЕ УЧИЛИЩА

Коментар: Тази безспорно смислена стъпка ще даде «глътка въздух» на средищните училища и и ще е важна за учебния процес в тях. Но около нея остават няколко въпросителни. Първо, до този момент в Закона за народната просвета, както и в Правилника за неговото приложение не е изяснявано понятието «средищно училище»: това неминуемо ще породи несигурност кои точно училища ще получат допълнителната субсидия и на кои тя ще бъде отказана. Второ, промяната се отнася само до «пътуващите ученици»: така ще се окаже, че за една част от учениците в средищните училища държавата ще подсури занимални и столово хранене, а за другата част от децата в същото училище (тези, които са от населеното място и не пътуват) това няма да се случи. Това е предпоставка за конфликти; дано не се случва никъде пътуващите да са от един етнос, а местните – да са от друг. Трето, става очевидно, че Министерство на образованието няма да се погрижи за целодневно обучение в незащитените селски училища: там бюджетът ще бъде на екзистенц-минимума и никакви занимални (да не говорим за столово хранене) няма да са възможни.

«ЕДИННИТЕ РАЗХОДНИ СТАНДАРТИ» ЩЕ СЕ УВЕЛИЧАТ

В началото на юли МОН внесе в МС предложение за увеличаване на т.нар. «единни разходни стандарти», т.е. годишната субсидия, която държавата отпуска за обучението на един ученик. Ако средната стойност от януари 2008 г. бе 1054 лв., предложението на МОН е от юли тя да нарасне до 1266 лв., плюс 20 лв. за общините, които правилно са приложили формулата за разпределяне на делегираните бюджети. До този момент МС не е разгледало предложението.

Коментар: Вдигането на единните разходни стандарти е безспорно правилна и наложителна стъпка. Още през януари се коментираше, че това неминуемо ще се случи; в тази насока бяха и

препоръките на Център «Амалипе» (виж статията «Делегираните бюджети и образованието на ромските деца» от Бюлетин 2/2008). Крайно време бе гласът на директори, учители, експерти, представители на общините да достигне до София. В същото време не бива да се очаква, че тази стъпка ще разреши кълбото от проблеми, пред които са изправени почти всички български училища след въвеждането на делегираните бюджети. От една страна, издръжка от 1266 лв. си остава твърде ниска. Преди година, когато започнаха първите разговори за «единни разходни стандарти» се говореше за сума от около 1300 лв. Официалната инфлация от тогава е 15 % (неофициалната не е обект на рефлексия тук), т.е. стандартът трябва да е чувствително по-висок. Не е изключено до края на годината той да бъде повишен още веднъж. Второ, ясно е, че колкото и да се повишава субсидията за един ученик, «ножицата» в качеството на учебния процес в големите градски и малките селски училища ще продължи да се разтваря. Ще продължат да съществуват стотици училища в малки населени места, които ще оцеляват на «екзистенц-минимума»: бюджетът им ще стига само за отопление и заплати на учителите, а качеството на учебния процес в тях ще затъва като беглец, попаднал в плаващи пясъци. Този проблем все повече ще придобива и етническа украса, тъй като половината ромски деца живеят в малки населени места. Министерство на образованието трябва да предприеме специални мерки за подкрепа на качеството на образование в малките училища (в тези от тях, които няма да бъдат закрити), ако е вярно, че то се грижи за образованието на всяко дете, независимо къде живее то: да се родиш на село не би следвало да е равносилно на това да получиш некачествено образование. Повишаването на единните разходни стандарти е със сигурност признание за нещо друго: че структурната реформа в образованието не стартира по най-правилния начин. Или някой обърка цифрите през януари и сега трябва бързо те да бъдат поправяни, или някой нарочно заложи нереалистично ниски цифри през януари за да могат през март общините да предложат за закриване колкото се може по-голям брой училища. Резултатът е налице: 320 училища са предложени за закриване през март 2008 г. (т.е. над 15 % от основните училища): резултат, с който никой до сега в България не е успял да се похвали.

ЗАСЕДАНИЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ ПО ЕДВ В ОБЩИНА ДРЯНОВО

На 23 юни в Община Дряново се проведе първото заседание на Обществения съвет по ЕДВ. То бе ръководено от председателя на съвета Даниела Василева, зам. – кмет на Община Дряново.

На събранието бе гласуван и приет Правилник на съвета. Също така бе представен отчет за изпълнението на Плана за действие към общинската стратегия за образователната интеграция през 2007 г. Участниците споделиха, че през изминалата година заложените направления в плана бяха изпълнени максимално, като предстои и занапред да се продължи работата по тях; водещи отново ще бъде гарантиране правото на равен достъп до качествено образование и въвеждане на мултикултурно образование. В тази връзка бе приветствано решението на Общинския съвет за сливане на двете училища в града, предоставящи основно образование – ОУ”Св.Св. Кирил и Методий”, което е с преобладаващ брой ромски деца и СОУ „М.Райкович”, което е с ученици от български произход.

Участниците в заседанието предложиха създаването на две групи по СИП „Фолклор на етосите”. „На този етап има една, но за да бъдат обхванати повече ученици и за да има съревнование между тях е добре да се създаде още една група. Педагогическите резултати от този СИП са безспорни” – сподели Маргарита Маркова, учителка в ОУ”Св.Св.Кирил и Методий”.

През идните дни предстои учениците да бъдат включени в летни извънкласни дейности. Славка Стефанова, която бе представител на Център Амалипе, предложи децата да бъдат включени в програма за събиране на автентичен фолклор в ромския квартал, като по този начин ще бъде стимулирана тяхната изследователка активност за опознаване на собствената история, традиции и културна идентичност, а също така ще осъществен тесен диалог и ангажиране на самите родители.

Учители работещи с учениците в часовете по СИП “Фолклор на етосите” споделиха необходимостта от закупуване и направата на костюми и носии. Идеята бе одобрено от Обществения съвет, като бе гласувано отпускането на целева субсидия за това.

В заключение се прие на всеки три месеца да има заседание на Обществения съвет.

СРЕЩА НА ОССЕ “УСТОЙЧИВИ ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ И СИНТИТЕ”

Страните-членки на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) трябва да увеличат своите усилия за спиране на широко разпространената дискриминация спрямо ромите и синтите. Планът за действие на ОССЕ за ромите и синтите, както и националните ромски стратегии са добри отправни точки за процеса на интеграция. Но “много повече работа за изпълнение” на тези документи е необходима за да се постигне реалната промяна в сфери като образование, жилищни условия и здравеопазване за местните ромски общности. Страните-членки трябва да инвестират усилия и средства за постигането на тази задача, включвайки местните и регионалните власти, а също така гражданските

организации и ромската общност като равноправен партньор и участник в процеса на интеграция.

Това бяха някои от основните послания на Допълнителната среща по човешките измерения на ОССЕ (Supplementary Human Dimensions Meeting) “Устойчиви политики за интеграция на ромите и синтите”, която се проведе във Виена на 10 и 11 юли.

Тя бе организирана от Финландското председателство на ОССЕ и от Офиса за демократични институции и човешки права на ОССЕ. Събитието събра над 200 участници от региона – представители на правителствени институции, местни власти и ромски НПО – за да дискутират ролята на местната власт в процеса на ромска интеграция и да представят добри практики на общинско ниво. Специален акцент бе поставен на подобряването на равния достъп до образование и социални услуги.

“Твърде често държавите развиват политически инициативи на национално ниво без да осигуряват съизмерим резултат върху целевите общности на местно и регионално ниво.” – каза Посланик Дж. Ленарчич, Директор на Офиса за демократични институции и човешки права на ОССЕ. Той допълни, че изключването и дискриминацията спрямо ромите има негативни последици за обществото като цяло. Сарита Фриман-Корпела, Генерален секретар на Финландския УС и член на Финлан-

Продължава на с.5

СРЕЩА НА ОССЕ “УСТОЙЧИВИ ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ И СИНТИТЕ”

Продължава от с.4

дското председателство подчерта, че подобряването на положението на ромите е грижа за човешките права. Тя настоя на това, че държавите-членки трябва да инвестират повече в изпълнението на Плана за действие на ОССЕ за ромите и синтите, като и в изпълнението на своите национални ромски стратегии.

Ромските организации участваха активно по време на дискусиите. По време на специална Кръгла маса за представители на гражданското общество, организирана преди основната Среца по човешките измерения те изготвиха обща позиция и декларация, в която призоваха страните-членки, ОССЕ и ЕС да подобрят политиките (и най-вече тяхното изпълнение) за подобряване на достъпа на ромите до публични услуги (виж информацията по-долу). На 11 юни те организираха и демонстрация срещу етническата ксенофобия спрямо ромите в Италия.

България бе представена от Георги Кръстев (Дирекция “ЕДВ”), Деян Колев (Център “Амалипе”), Николай Кирилов (Фондация “Рома-Лом”) и Радостин Манов (Асоциация “Разнообразни и равни” – София). Те участваха активно в изготвянето на Декларацията на гражданското общество, представиха добри практики и повдигнаха въпроси свързани с резултатите върху ромската интеграция на актуални правителствени политики в България.

СРЕЩА НА ОССЕ: КРЪГЛА МАСА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

Над 40 представители на национални и международни ромски организации участваха в Кръгла маса за гражданското общество организирана на 10 юли, непосредствено преди началото на основната Среца по човешките измерения. Те изготвиха обща позиция и декларация за подобряване на политиките за интеграция

СРЕЩА НА ОССЕ: КРЪГЛА МАСА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

на ромите, която представиха на основната Среца. Чрез нея представителите на ромските НПО изразиха своето “дълбоко безпокойство” от разрастването на нетолерантността спрямо ромите в ОССЕ региона и поискаха от факторите, определящи общественото мнение, недвусмислено да осъдят всички форми на подобна нетолерантност.

Декларацията бе подготвена от Анджей Мирга и Дан Доги (Контактна точка за ромите и синтите към ОССЕ). Деян Колев (председател на Център “Амалипе”) също участва активно в нейната подготовка. Той предложи няколко пункта, които бяха включени в Декларацията: изискването към страните-членки на ОССЕ да финансират изпълнението на своите ромски стратегии от републиканските си бюджети, да заделят достатъчен административен ресурс за подпомагане на интеграцията на ромите, да предоставят на т.нар. “Ромско обществени съвети” (напр. НССЕДВ в България) достатъчно правомощия за вземане на решения. В Декларацията беше включена също и идеята на Д. Колев, че националните ромски стратегии трябва да изработят стандарти за интеграция, да предоставят на общините финансов ресурс за покриването на тези стандарти и мониторингови механизми как общините покриват стандартите. По този начин общинските власти (заедно с ромските организации по места) ще изиграят водеща роля при избора и изпълнението на конкретните действия.

СРЕЩА НА ОССЕ: ВЪПРОСИ ПОСТАВЕНИ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

По време на срещата на ОССЕ и на съпътстващите я семинари българските представители поставиха въпроси и споделиха опит във връзка с интеграцията на ромите в България. Николай Кирилов, Председател на Общинския съвет в Лом говори за начините на взаимодействие между ромската общност, фондация “Рома – Лом” и общинската власт в Лом. Той подчерта, че ромите в Лом са преминали дълъг път от пълна маргинализация и изключване към сравнително напреднала интеграция и участие във властта. “Все още имаме много проблеми, но вече сме представени във всички местни институции – ром е председател на Общинския съвет, ром е директор на общинското Бюро по труда, няколко години имахме ром за зем.-кмет и т.н.” – сподели Н. Кирилов, председател на Общинския съвет, ром е директор на общинското Бюро по труда, няколко години имахме ром за зем.-кмет и т.н.” – сподели Н. Кирилов. Радостин Манов, представител на Сдружение “Разнообразни и равни” представи опита на Обществения съвет за интеграция на ромите в София по изпълнение на Общинската стратегия за интеграция на ромите. Той подчерта, че община София е заделила средства от своя бюджет за изпълнение на

Продължава на с.6

СРЕЩА НА ОССЕ: ВЪПРОСИ, ПОСТАВЕНИ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

Продължава от с.5

РОМСКА ДЕМОНСТРАЦИЯ “СПРЕТЕ ЕТНИЧЕСКИТЕ ПРЕСЛЕДВАНИЯ!”

Общинската ромска стратегия и че ромите участват в реализацията на последната чрез Обществен съвет. “От скоро имаме още един механизъм за участие – Милен Миланов бе назначен за заместник-кмет на район Слатина. Освен това за първи път ром бе избран за общински съветник.”

Деян Колев от Център «Амалипе» постави въпроса за последиците, които образователната реформа стартираше от януари 2008, ще има върху ромската образователна интеграция. Според него, начинът, по който делегираните училищни бюджети и принципът «парите следват ученика» се прилагат по настоящем ще влоши чувствително образователното ниво на ромската общност и ще затрудни ромската интеграция. С конкретни примери той подкрепи твърденията си, че броят на отпадналите от училище ромски деца ще се удвои още от следващата учебна година поради твърде големия брой закрити училища, че образователното ниво в селските училища ще се влоши чувствително, че повечето от учителите в т.нар. “средищни училища” нямат опит и знание как да работят с ромски деца и че интеркултурното образование почти ще изчезне в резултат от пълното съкръщаване на часовете по СИП (свободно-избираема подготовка) в повечето училища. “Всичко това се случва не защото реформата като такава е лоша, а защото тя се прилага без да се отчита необходимостта от образователна интеграция и нуждата от инвестиции на хора и средства за нея. Нашето Министерство на образованието има своя Стратегия за образователна интеграция, но тя си остава лист хартия”. Д.Колев предложи включване на компонент “интеграция на ромските ученици” във формулата за определяне на делегираните училищни бюджети, както и финансирането чрез републиканския бюджет на Национална програма за подкрепа на интеркултурното образование.

Георги Кръстев (началник на отдел “Интеграция на ромите” към ДЕДВ) представи процеса на изготвяне на обновена Рамкова програма за интеграция на ромите. Той подчерта, че ромските НПО са активна част от този процес. Дискутирайки проблема за десегрегацията в образованието Г Кръстев изрази мнение, че процесът е положителен и важен, но не е “универсално решение” и е неприложим на много места.

Като председател на Европейския ромски информационен офис Иван Иванов, ромски активист от България модерира едно от заседанията на основната Среца. Той подчерта необходимостта от включване на ромските НПО и ромската общност като равноправен партньор в процеса на интеграция.

Всички ромски представители на срещата на ОССЕ участваха в демонстрация на 11 юли за да изразят своята солидарност с ромите в Италия. “Спрете етническото регистриране!” бе посланието на демонстрацията. А основните лозунги “Европа, недей да спиш!”, “Спрете пръстовите отпечатъци!”, “Човешки права!” и “Опре рома!” огласиха улиците на Виена.

Ромите демонстрираха пред сградата на Агенцията за основни човешки права на ЕС (EU Fundamental Rights Agency). Техните представители Ашмед Елезовски и Изабела Михалаке бяха официално приети от Директора и Управителния съвет на Агенцията. По време на срещата представителите на Агенцията се съгласиха, че ситуацията с етническото регистриране и експулсиране на роми в Италия е опасно нарушение на човешките права, което се случва в държава, която е член на ЕС от много години. Те също така се съгласиха да започнат продължителен мониторинг на ситуацията с човешките права и с правата на ромите в Италия.

КОНСУЛТАЦИИ НА АГЕНЦИЯТА ЗА ОСНОВНИТЕ ЧОВЕШКИ ПРАВА

Зам.-председателят на Център “Амалипе” Теодора Крумова участва в консултацията с представители на гражданското общество относно бъдещата дейност спрямо ромите на Агенцията за основните човешки права (Fundamental Rights Agency) на ЕС. Консултативната среща се проведе във Виена на 9 юли. В нея взеха участие представители на международни и национални ромски организации.

Т.Крумова бе единственият представител на ромска организация от България. Тя подчерта, че е нужно Агенцията да провежда системен мониторинг на резултатите от усвояването на европейските фондове върху процеса на интеграция на ромите. Според нея специален акцент трябва да бъде поставен върху наблюдението на образованието и заетостта, както и на равноправието на ромската жена. Гражданските организации и особено ромските НПО трябва да бъдат привлечени като партньори в процеса на мониторинг и оценка, подчерта Т. Крумова.

ЗАПОЧНА ИЗРАБОТВАНЕТО НА НОВА РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

Продължава от с.1

Сформирание на Работна група...

В състава на работната група са включени 16 представители на ромски организации и донорски програми, ориентирани към ромите: Деян Колев, Асен Колев, Лилия Макавеева, Светлин Райков, Георги Богданов, Николай Кирилов, доц. Христо Кючуков, д-р Стефан Панайотов, Димитър Георгиев, Васил Чапразов, Тони Ташев, Мария Методиева, Светлана Василева, Живка Иванова, Калинка Василева и Миглена Михайлова. Включени са и роми, работещи като експерти в различни институции – д-р Йосиф Нунев, Ахмед Ахмед.

Първо заседание

Първото заседание на Междуправителната група за изработване на обновена Рамкова програма се проведе на 2 юли в сградата на Министерски съвет. В него взеха участие над 30 представители на институции на изпълнителната власт и ромски организации.

Мирослав Попов, зам.-председател на НССЕДВ представи свои тезиси относно бъдещата структура на Рамковата програма, които бяха допълнени от участниците. Бе постигнат консенсус Програмата да има като приоритети областите образование, икономическо развитие и заетост, здравеопазване, жилищни условия (които са приоритетни области по Декадата на ромското включване), а също така като приоритети да бъдат включени ромска култура, антидискриминация, участие на ромската общност и гражданското общество и участие на местните власти.

Деян Колев, зам.-председател на НССЕДВ и председател на Център "Амалипе" представи основните принципи при изработването на новата Програма. Тя трябва да указва ясна връзка с Рамковата програма, одобрена през април 1999 г., като в същото време да има ясно финансиране от републиканския бюджет и адми-

нистративна инфраструктура за нейното изпълнение. Рамковата програма трябва да предлага механизми за участие на ромската общност, на гражданския сектор и на общините при нейното изпълнение. Необходимо е тя да бъде разглеждана като инвестиционна програма: т.е. в нея трябва да бъдат включени нови, целеви дейности, а не обичайни дейности на институциите, каквато е била практиката до този момент. Участниците подкрепиха и допълниха тези принципи.

Бяха взети решения:

- Работната група да сформира пет под-групи: образование, заетост, жилищни условия, здравеопазване и вътрешен ред, като всеки от участниците се включи в една от подгрупите;
- На 15-17 юли да се проведе заседание на петте под-групи, на което да бъдат определени основните приоритетни мерки в отделните области;
- през септември да бъдат организирани публични обсъждания в страната на изработения първи работен вариант на Рамковата програма.

Второ заседание

Заседанието предвидено за 15-17 юли се проведе в два дни – 15 и 16 юли поради малкия брой участници и бързото изчерпване на дневния ред. От ромските НПО участваха само 4 представители: Асен Колев, д-р Стефан Панайотов, Кадрин Хасанов (представител на Интегро, заместващ Лили Макавеева, която бе възпрепятствана) и Деян Колев. Като представители на институции участваха и други ромски представители Баки Хюсеинов, Й. Нунев, А. Ахмед и Ем. Ковачева. В заседанието участваха и други представители на институции, като една немалка част от институциите не изпратиха свои представители, въпреки че в заповедта на вицепремиера Етем за всяка институция е посочен

представител и негов заместник. Не изпратиха свои представители и голяма част от ромските организации, включени в групата. На 15 юли в заседанието участваха 16 души, на 16 юли – 25.

Въпреки малкото участници по някои въпроси се разгоряха остри спорове. Единият бе по повод предложението на М. Попов и Емил Кало (представител на МВР) в Рамковата програма да бъде включена глава "обществен ред и сигурност". Йосиф Нунев реагира остро на тази идея, определяйки я като "стигматизираща ромската общност" и ромските участници заплашиха да напуснем групата ако тя се приеме. Другият бе по повод идея на Е.Кало Програмата да бъде приложена пилотно в някои общини и чак след това – в цялата страна. На тази идея остро възрази Деян Колев, който посочи, че това ще означава отлагане с неясен брой години и възможност предизборно да се налят средства в определените като "пилотни" общини. На заседанието представителите на ромски НПО предложихме няколко точки, по които заявиха, че няма да отстъпят: да се заложи финансиране от републиканския бюджет (като се почне с бюджет 2009), да се определи адекватна административна инфраструктура за изпълнението на Програмата, да бъдат заложили механизми за участие на общините, на НПО и на ромската общност, Програмата да бъде приета и като Решение на Народното събрание (предложенията можете да прочетете на www.amalipe.com). Всички участници ги приеха, като представителят на Министерство на финансите Красимир Вълчев посочи конкретни начини за подсигуриране на финансирането от републиканския бюджет.

Бяха проведени и заседания в "малки работни групи" по отделните области. Като цяло на тях бяха преповторени основните тези от настоящата Рамкова програма и от секторните стратегии. Нови идеи почти нямаше в тази част на дискусиите.

ЗАСЕДАНИЕ НА НССЕДВ ОТ 23 ЮЛИ: ФАКТИ И АНАЛИЗ

Продължава от с.7

ФАКТИТЕ

На 23 юли се проведе второто за 2008 г. заседание на Националния съвет за сътрудничество по етническите и демографските въпроси. В него взеха участие над 60 представители на институции и организации, членуващи в Съвета. Заседанието бе председателствано от Деян Колев, зам.-председател на НССЕДВ от квотата на гражданския сектор.

Първоначалният дневен ред включваше 6 точки, но краткото време за провеждане на заседанието (едва 2 часа) позволи обсъждане само на първите две от тях: бъдещето на ромите в кв. “Баталова воденица” – София и Методология за оценка на изпълнението на Рамковата програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество. Относно проблема “Баталова воденица” Съветът реагира остро на идеята на представителите на Софийска община, присъстващи на заседанието, да се осъществи “окрупняване на гетата” като ромите от “Воденицата” бъдат преместени в кв. “Факултета”. Съветът препоръчва да се потърси възможност за изграждане на жилища в района на “Баталова воденица”, да се зачете правото на собственост на законно пребиваващите роми и да не се събарят жилищата преди да е намерено решение за всяко едно семейство. Относно Методологията за оценка на изпълнението на РП Съветът разгледа варианта за Методология, изработен от Европейския институт през 2006 г., но не прие част 4 от този вариант с аргумента, че представителните индикатори са твърде общи, не отчитат спецификата на ромската общност, не са съобразени с конкретните приоритети и дейности на РП, а са ориентирани единствено към измерване на най-общи резултати в социалната сфера. Бе решено да се създаде работна група към НССЕДВ, която да изработи индикатори до края на м. септември и те да бъдат приети заедно с новата РП.

Заседание на НССЕДВ на практика не успя да се състои; състоя се половин заседание или дори 1/3 заседание. От заложените 6 точки в дневния ред едва две бяха обсъдени. По тях Съветът взе добри решения. Но те не бяха основните точки от дневния ред. Състоянието на процеса на изработване на нова РП – въпрос, който бе очакван с нетърпение от почти всички участници – не бе дискутирано поради липса на време. Не бяха обсъдени и актуални наболели проблеми като съкращаването на областните експерти по ЕДВ, ефекта от въвеждането на делегираните училищни бюджети върху образователната интеграция, бъдещето пред длъжността “здравен медиатор”: въпроси, които бяха заложени в дневния ред, но за които времето не стигна. По тях ще бъде осъществена процедура за неприсъствено съгласуване на становище: ще бъде изискано писмено мнение от членовете на Съвета, след което ще бъде изработено общо становище и решение.

ПРОБЛЕМИТЕ

Заседанието на НССЕДВ бе зле организирано. Първо, времето бе крайно недостатъчно: два часа. Очевидно е, че за толкова кратко време няма как да бъдат разгледани точките от дневния ред. Особено на фона на факта, че заседанията на НССЕДВ се провеждат веднъж на три месеца. Два часа за три месеца са очевидно недостатъчно и говорят по-скоро за отчитане на дейност (“отбиване на номера”), отколкото за стремеж да се поставят и разрешат реални проблеми. Провеждането на толкова кратко заседание, в което могат да се обсъдят не повече от 2 точки е и неуважение към участниците от страната: много от тях бяха пропътували стотици километри и по обясними причини не останаха доволни от това, че основното, на което присъстваха бе спора относно жилищния проблем на ромите в София. Второ, представителността от страна на институциите бе изключително ниска. Част от министерствата, членуващи в Съвета, бяха “представявани” от експерти, а други не изпратиха никакъв представител. На пръсти се брояха заместник-министрите. Ясно е, че при това ниво на представителност, решения не могат да се вземат: директори на дирекции, началници на отдели и експерти могат единствено да присъстват, но не и да вземат решения от името на своите министерства.

ПОЛОЖИТЕЛНОТО

Въпреки сериозните проблеми и недоразумения при организирането на заседанието, то показа и добри неща: те все още са само загатнати, но могат и трябва да бъдат развити. Отхвърлянето на част 4 от предложената Методология за оценка на изпълнението на Рамковата програма показва, че Съветът може не само да приема предварително изработени документи, но също така да ги отхвърля и да ги преработва. До този момент НССЕДВ не бе отхвърлял документ, който му се “спуска” за приемане (скандалният Доклад за състоянието на междуетническите отношения, дискутиран на заседанието от м. април не бе подложен на гласуване, а представен само “за информация”), но това вече е факт. Също толкова важно бе, че Съветът опита (по-скоро: започна опит) да изработи становище по важни актуални проблеми. “Баталова воденица” бе добро начало. Особено важно ще е, ако НССЕДВ изработи становище по въпроса за делегираните бюджети, съкращенията на областните експерти по ЕДВ и обезпечаването на длъжността “здравен медиатор” като отстои тези становища пред МОН, МДААР и МЗ. Това ще е тест доколко Съветът реално може да съветва институциите на изпълнителната власт и да реагира на актуални проблеми: важни функции, без които НССЕДВ би бил напълно безсмислен и които до този момент не са използвани.

Продължава на с.9

ЗАСЕДАНИЕ НА НССЕДВ ОТ 23 ЮЛИ: ФАКТИ И АНАЛИЗ

Продължава от с.8

Не е за пренебрегване и факта, че на това заседание експерти и организации, нечленуващи в НССЕДВ потърсиха Съвета като трибуна за да поставят актуални проблеми: проф. Ивайло Търнев от “Здравни проблеми на малцинствата” представи открито писмо, подписано от 37 организации с искане за бюджетно обезпечаване на работата на ромските здравни медиатори през 2009 г. Ако тази практика се разшири, НССЕДВ би могъл да се превърне в механизъм, чрез който гражданското общество да отстоява исканията си: нещо, което до този момент също не се бе случвало.

ПЕРСПЕКТИВИТЕ: ВЪЗМОЖНО ЛИ Е ДА ЗАРАБОТИ НССЕДВ?

Скептицизмът относно възможностите НССЕДВ да заработи не е от вчера и той има своите реални основания както в сравнително неясните и ограничени правомощия на Съвета, така и в досегашната му дейност. Заседанието (или по-скоро опитът за заседание) от 23 юли очертаха няколко неща, които трябва да бъдат направени за може НССЕДВ да заработи.

Първо, очевидно е, че форматът “заседание на НССЕДВ” сам по себе си е недостатъчен и неефективен. Дори заседанието да е продължително (нон-сенсът “заседание от 2 часа” не бива да бъде повтарян при никакви обстоятелства!), големият брой участници, разнотипната им компетентия и чисто психологическите особености на човешкото внимание не позволяват детайлното обсъждане на множество проблеми. А очевидно проблемите с междуетническите отношения в България са много. Затова е необходимо въвеждането на допълващи заседанието механизми: създаване на работни групи по направления, въвеждането на ясно регламентирана практика за писмено съгласуване на становища и решения, провеждане на тематични изнесени заседания и срещи и т.н. Редовните заседания на НССЕДВ трябва да служат за завършване на една цялостна процедура на вземане на решения (които предварително са съгласувани с членовете на Съвета и които са изработени от членовете на Съвета) и за поставяне на най-острите политически проблеми пред междуетническите отношения, от което да следва стартирането на процедура за вземане на решения. Между заседания трябва активно да действат допълващите механизми.

Второ, Съветът ще стане работещ орган ако взема решения по актуалните наболели въпроси. Правилникът на НССЕДВ ясно указва, че Съветът не може да налага решения на институциите на изпълнителната власт, но може да изработва предложения и становища. В условията на една консенсусна култура,

която Европейският съюз препоръчва на своите страни-членки, становището и предложението на един орган имат тежест. НССЕДВ трябва да превземе порочната практика да се занимава само с абстрактни въпроси, касаещи неговата собствена дейност, трябва да преодолее страха си да съветва останалите институции на изпълнителната власт и да започне да **произвежда** становища и препоръки по реалните проблеми, които вълнуват хората.

Трето, Съветът трябва да създаде механизми, позволяващи на неправителствени организации, неформални групи и експерти да поставят своите въпроси пред институциите и да получат отговор. По този начин НССЕДВ не само ще изпълни една от двете основни функции, с които е създаден, но ще се превърне в орган за овластяване на гражданския сектор. Тогава членовете на Съвета от гражданския сектор ще се убедят в смисъла от своята работа и в смисъла от съществуването на самия Съвет.

Чърчил твърди, че песимистът вижда проблеми във възможностите, а оптимистът – възможности в проблемите. На този етап НССЕДВ предоставя и двете: множество проблеми пред неговите възможности да повлияе политиките по етническите и демографските въпроси, както и възможности за разрешаването на множеството проблеми, които съпътстват дейността му. Времето поставя все повече проблеми. От дейността на самия Съвет ще зависи да създаде нови възможности и да ги използва: едва тогава оптимизмът за бъдещето пред този орган ще надделее.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА МЕДИЕН СПРАВОЧНИК „РОМИТЕ В БЪЛГАРИЯ”

“Устойчивите негативни нагласи спрямо ромската общност са една от най-големите пречки пред успешното прилагане на интеграционните политики. Често те не се дължат толкова на злонамереност, колкото на невежество и незнание. Тъкмо поради това предоставянето на надеждна информация за ромите е от ключово значение и медиите са водеща сила в тази насока.” С тези думи Георги Стойчев, изпълнителен директор на Институт “Отворено общество” – София се обърна към журналистите, присъстващи на представянето на медийния справочник “Ромите в България”, състояло се на 30 юли в гр. София.

Продължава на с. 10

**“КОМУНИКИРАНЕ ЧРЕЗ МЕДИИТЕ”
– ОБУЧЕНИЕ ЗА РОМСКИ НПО**

Авторите на справочника – д-р Алексей Пампоров, Илко Йорданов и Деян Колев представиха факти и изводи, свързани с броя на ромите и техния образователен, здравен, икономически и жилищен статус. “Високата раждаемост сред ромите вече е мит – посочи А. Пампоров – Средно в ромското семейство има 2,7 деца – чувствително намаление в сравнение със ситуацията преди 10 и 20 години.” В отговор на журналистически въпрос Деян Колев посочи, че процентът на отпаданите от училище ромски деца най-вероятно ще се увеличи чувствително още през идната учебна година поради закриването на над 300 училища и липсата на работа с ромските родители. “Очевидно е, че нито кифлата с топло мляко, нито спирането на месечните детски надбавки могат да разрешат проблема с отпадането от училище. За съжаление на този етап не се мисли как да се заделят ресурси за работа с ромските родители, което е ключ към разрешаването на проблема.” – посочи Д. Колев. Илко Йорданов представи стряскащи факти за високата смъртност и влошеното здравно състояние сред ромите, наблягайки на това, че здравето на всеки български е национална ценност.

На 28 юли бе организирано и представяне на справочника във В. Търново

**РАБОТНА СРЕЦА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА
БЕЗРАБОТИЦАТА СРЕД РОМИТЕ В С.
ВОДОЛЕЙ**

На 30.06. 2008 г. се състоя работна среща между Теодора Крумова (Център Амалипе), г-жа Сатя Иванова, Директор на Дирекция Бюро по труда – Велико Търново и Антоанета Тодорова, кмет на село Водолей. Целта на срещата беше да се обсъдят възможностите за осигуряване на заетост на безработните от с. Водолей, които са основно от ромски произход и особено за тези, отпадащи от социално подпомагане от 1.07.2008 г. Те са 33 души, като две трети от тях са жени, за които и по-трудно се намира работа. Около 40 души са преминали квалификационен курс за зидаро-мазачи по програма ФАР, но проблем е, че работодателите отказват да ги наемат на работа, което от своя страна понижава и мотивацията на хората за активно търсене на зетост. Най-сериозни възможности предлагат фирмите в съседното село Ресен, което предстои да разкрие 150 места за жени в новооткрит завод за телфери. Антоанета Тодорова и Т.Крумова бяха единодушни, че това е изключителна възможност за жените от с. Водолей. Обсъдена беше и възможността за подпомагане на няколко ромски семейства за стартиране на собствен бизнес с кредити по гаранционния фонд.

На срещата беше взето решение Дирекция Бюро по труда да инициира среща с работодателите в с.Ресен, която да бъде последвана от среща с безработните от с. Водолей. От своя страна Център Амалипе съвместно с кметство – с.Водолей ще организира мотивационна кампания сред безработните роми от селото.

“В локалното трябва да се мисли глобално. Една организация може да върши перфектна работа сред своята общност, но ако не успее да направи работата си известна на цялото общество, тя няма да може да по-могне ефективно на общността си. Медиите са най-добрият начин да информирате обществото за това, което правите и да спечелите неговата подкрепа.” Тези думи на Райчо Чапразов, журналист от Нова телевизия се превърнаха в мото на обучението “Комуникиране чрез медиите”, което се проведе във В. Търново от 1 до 5 юли. Дванадесет представители на ромски неправителствени организации от Северна България в продължение на пет дни се учиха как да общуват с медиите и да предават своите послания чрез тях. Лекторът Фиона Лойд, журналист от Зимбабве и ЮАР представи примери от Европа, Азия и Америка как маргинализирани и дискриминирани общности могат да общуват пълноценно с медиите. Включвайки участниците в множество интерактивни игри, лекторът представи основните начини за изготвяне на прессъобщение, интервю в телевизия, радио и вестник. Представители на местни и национални медии споделиха своя опит с участниците, което последните определиха като една от най-ползните сесии по време на обучението.

«Единадесет от дванадесетте участници в обучението бяха жени – сподели Теодора Крумова, зам.-председател на Център «Амалипе». Това бяха изключително мотивирани млади момичета, които със сигурност ще приложат наученото в последствие. А от това има огромна нужда, за да бъде променен негативният образ на ромската общност в публичното пространство: ромските организации в цялата страна имат много положителни неща, които могат да покажат.» Обучението бе организирано от Център «Амалипе» с финансовата подкрепа на Институт «Отворено общество» - Ню Йорк. Седмица преди него – от 23 до 27 юни аналогично обучение бе организирано в Стара Загора от Сдружение «Свят без граници» и Център «Амалипе» за представители на ромски НПО от Южна България.

УЧИЛИЩЕ

ОБРАЗОВАТЕЛНАТА РЕФОРМА В БЪЛГАРИЯ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ИНТЕГРАЦИЯТА НА РОМСКИТЕ ДЕЦА

От януари 2008 г. във всички училища се осъществява структурна реформа, която има сериозни последици върху процеса на образователна интеграция на децата от етническите малцинства. Тази реформа комбинира паралелното въвеждане на два принципа. От една страна се въвежда принципа “парите следват ученика” чрез определяне на т.нар. “единен разходен стандарт”, т.е. годишна издръжка за обучението на един ученик. Бюджетът на всяко отделно училище се определя единствено на база брой ученици, които се обучават в него. Това ошетава училищата в малките населени места. “Единният разходен стандарт”, т.е. годишната издръжка за обучението на един ученик е различен в различните типове общини. По мнение експерти обаче стойността му е твърде ниска, което предопределя закриването на много училища. През м. март 2008 г. общините са взели решение за закриване на 320 училища. Това поставя следните проблеми и предизвикателства пред процеса на образователна интеграция:

1. Вероятно е броят на отпадналите от училище деца рязко да се увеличи: голяма част от родителите не са

склонни да разрешат децата им да се обучават в училища в друго населено място.

2. Качеството на учебен процес в незакритите селски училища допълнително ще се влоши: поради това, че техният бюджет е на минимума, най-вероятно в тях няма да достигнат средства за часове по СИП и ПИГ-ове.

3. В голяма част от средишните училища не съществува благоприятна приемна среда за деца от малцинствата

4. Формите на интеркултурно образование (ИКО) ще бъдат сведени до минимум: на този етап интеркултурно образование се изучава чрез СИП (“Фолклор на етносите”, “Майчин език” и др.). Поради ниските бюджети голяма част от училищата няма да разрешат никакви групи по СИП, което ще доведе до отмиране на опитите за въвеждане на ИКО.

ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ В СПЕЦИАЛНОТО НИ ИЗДАНИЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА
WWW.AMALIPE.COM

НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД РОМСКАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

Специално издание за образование
Август 2008, № 1

ЦЕНТЪР
АМАЛИПЕ

ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ В КОНТЕКСТА НА МЕСТНИТЕ УСЛОВИЯ

За някои хора юли месец е началото на дългоочакваната ваканция; за нас – началото на едномесечно “турне” – опит да “хванем последния влак” на изтеклата вече учебна година и да включим образователната интеграция на ромските деца в новите приоритети на образователната система, обусловени от реструктурирането и оптимизирането на училищната мрежа и от въвеждането на делегираните бюджети. Решихме да направим поредица от срещи с директори в шестте планови района на страната. Целта на срещите беше да обсъдим възможностите за ИКО и образователна интеграция на ромските деца в условията на делегирани училищни бюджети, да им представим възможността за изучаване на СИП “Фолклор на етносите – ромски фолклор” като една от най-разпространените по настоящем форма за интеркултурно образование, както и отворените в момента конкурси за кандидатстване. По време на срещите бе представен и докладът „Равен достъп на ромите до качествено образование”, публикуван от Програмата „Мониторинг на процеса на присъединяване към Европейския съюз” на Институт „Отворено общество” - Будапеща през 2007 г.

Първа отвори за нас вратите си Езиковата гимназия в Шумен, която посрещна директори и учители от областите Шумен, Търговище, Силистра, Варна, Добрич и Разград на 15 юли 2008 г. Усилията и помощта на експертите от регионалните инспекторати по образование в Бургас, Сливен, Ямбол и Хасково събраха над 50 души на срещата, която се проведе на 17 юли в Бургас. По време на срещите част от директорите споделиха отново притесненията си за проблемите, които тепърва ще възникват: в едно от училищата за първи път ще приемат ромски ученици и директор-ката с основание се притеснява не само от реакцията на българските ученици и родители, но и от недостатъчната готовност на своите колеги да посрещнат предизвикателствата на работата в мултикултурна среда. Тя сподели, че според нея образователната система в момента не обръща достатъчно внимание на това, а то може да прерастне в сериозен конфликт след 15 септември. Възможностите за ИКО и образователна интеграция на ромските деца в условията на делегирани училищни бюджети дискутираха на 18.07.2008

Продължава на с.12

УЧИЛИЩЕ

ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ В КОНТЕКСТА НА МЕСТНИТЕ УСЛОВИЯ

Продължава от с.11

Седмица по-късно, надпреварвайки се с графици на летните отпуски и благодарение на помощта и гостоприемството на РИО – Монтана и на колегите от Фондация “Ресурсен център ШАМ”, се проведеха срещите и в Монтана и София, съответно на 23 и 24 юли. Срещата в София беше уважена и от представителите на Министерство на образованието и науката – г-н Асен Петров и д-р Йосиф Нуневл “Ако решите да въведете СИП “Фолклор на етносите – Ромски фолклор, Вие ще бъдете добре дошли в голямото семейство на училищата, които преподават този СИП, инициатива, която беше създадена от Център Амалипе и МОН още през 2002 г.” – насърчи участниците в срещата д-р Нунев.

Последната спирка в нашето турне беше Пловдив, но преди това решихме да прескочим – за по-напряко – до Дупница. На 26 юли Деян Колев се срещна с над 70 учители и директори на училища от Югозападна България. Срещата бе организирана по инициатива на д-р Йосиф Нунев, държавен експерт в МОН, в рамките на програмата за повишаване на квалификацията на учители на Югозападния български университет “Н. Рилски” – Благоевград. и се проведе в заседателната зала на Община Дупница. Присъстващите учители и директори зададоха множество въпроси, свързани с необходимостта от провеждането на цялостна политика за образователна интеграция и въвеждане на ИКО. Те подчертаха нуждата от обучение на всички педагози по ромска култура и работа в интеркултурна среда, както и от предоставяне на възможности за обучение на учители, желаещи да усвоят ромски език. Пловдив ни посрещна със същото южняшко гостоприемство, което помним от лятото на 2006 г., когато организирахме там първия за Южна България семинар за учители по ромски фолклор. Срещата на 31 юли 2008 г. беше повод да се видим отново с някои от колегите, както и да установим контакт с нови училища, които тепърва се изправят пред предизвикателствата на образователната интеграция.

Може би ще попитате дали се чувствахме изморени накрая? Сигурно би трябвало да сме изморени. Установихме, че сме изминали 2315 км за две седмици. Не знам. Но със сигурност се чувствахме удовлетворени: от срещите с над 250 учители и директори, от желанието им за работата, от ентузиазма им да се справят независимо от трудната обстановка и от това, че и ние успяхме да помогнем малко за това.

РАВЕН ДОСТЪП НА РОМИТЕ ДО КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ

Нов доклад на Програмата „Мониторинг на процеса на присъединяване към Европейския съюз“ на Институт “Отворено общество” – Будапеща. Докладът е част от поредица, отразяваща ситуацията в достъпа и качеството на образование на ромските деца в страните от Източна и Централна Европа. Докладът може да бъде свален на български и английски език на www.eumap.org

КАКВИ СА СТЬПКИТЕ ПРЕД ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ОТТУК НАТАТЪК?

1. Включване на часовете по СИП “Фолклор на етносите – ромски фолклор” в норматива на учителя. В началото на всяка учебна година Център “Амалипе” организира обучение на учителите, които за първи път ще преподават този СИП.
2. Създаване на Национална програма за подкрепа на ИКО в рамките на бюджета на МОН, чрез която училища и извънучилищни звена да получават финансиране извън делегирания бюджет за организиране на СИП и други форми за въвеждане на ИКО.
3. Включване на възможността за изучаване на СИП по ИКО в рамките на подсиуреното чрез чл. 26, ал. 4 от ЗНП и чл. 36 (обнародван в ДВ от 30.05.2008) целодневно обучение и столово хранене за ученици в средишните училища. Именно в рамките на следобедните занимания могат да се включат различните форми за интеркултурно образование.
4. Включване на компонент “интеграция на деца от етническите малцинства” или “прилагане на ИКО” във формулата за определяне на делегирания училищен бюджет. Важно е обаче, акцентът да бъде не върху броят на ромски деца в училище, а върху допълнителната работа за тяхното интегриране и подсиуряване на качествено образование.

5. Конкулиатстване с проекти

НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД РОМСКАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

Специално издание за образование
Август 2008, № 1

ЦЕНТЪР
АМАЛИПЕ

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ”

Велико Търново 5000, ул. „Христо Ботев” 2, п.к.113

Тел/Факс: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, <http://amalipe.com>